

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Deze nota is bedoeld om openbaar gemaakt te worden: **Nee**

Aan

Staatssecretaris

Deadline: 10 december
2021

nota

Goederen-exit-strategie noodvoorraad
beschermingsmiddelen

TER BESLISSING

Directoraat Generaal

Curatieve Zorg

Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Opgesteld door

5.1.2e
5.1.2e
M 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum

8 december 2021

Kenmerk

3295595-1021712-GMT

Zaaknummer

1021712

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

In een gesprek met 5.1.2e en 5.1.2e van GMT en 5.1.2e van CIBG/Bureau LCH op 22 november jl. heeft u aangegeven graag nader geïnformeerd te willen worden over de goederen-exit-strategie van de noodvoorraad medische hulpmiddelen, persoonlijke beschermingsmiddelen, desinfectans en ic-apparatuur (hierna: beschermingsmiddelen) bij het LCH. Vanwege de politieke en media-aandacht voor dit thema, waaronder een voor deze week geplande Nieuwsuur uitzending over mondkmaskers, wordt u geadviseerd de Tweede Kamer te informeren over de stand van zaken van deze goederen-exit-strategie.

2. Geadviseerd besluit

- Gaat u akkoord met de goederen-exit-strategie en de daarbij horende (juridische) kaders?
- Gaat u akkoord met de meegestuurde Kamerbrief (bijlage) en het versturen daarvan **uiterlijk 10 december** naar de Tweede Kamer?

3. Kernpunten

NOS bereidt momenteel een uitzending voor over de noodvoorraad PBM en meer specifiek mondkmaskers. Verwachting is dat deze uitzending donderdag wordt uitgezonden. Bedoeling is daarom om de Tweede Kamer z.s.m. te informeren over de stand van zaken van de afbouw van de noodvoorraad van PBM. Deze afbouw is uitgewerkt in een goederen-exit-strategie (GES), bestaande uit drie pijlers: verkopen, doneren of duurzaam verwerken. Het doel van deze strategie is om de noodvoorraad van Bureau LCH terug te brengen naar minimaal het niveau van de ijzeren voorraad, zes maanden piekverbruik.

De meest actuele aantallen van persoonlijke beschermingsmiddelen in de noodvoorraad staan in bijlage 1. De hoeveelheid goederen die nog moet worden ontvangen is beperkt. Er worden nog medische gezichtsmaskers (type IIR), adembeschermende maskers (type FFP2) en handschoenen geleverd. Daarnaast zijn er nog lopende contracten met Productie NL bedrijven voor mondkmaskers.

Datum
8 december 2021

Kenmerk
3295595-1021712-GMT

Hieronder worden de voorwaarden per pijler van de GES nader toegelicht.

1. Verkopen

Het verkopen van beschermingsmiddelen gebeurt met inachtneming van de volgende voorwaarden, waarvan een aantal worden genoemd in de Kamerbrief:

- De prijs dient marktconform te zijn. Iedere maand wordt er een benchmark uitgevoerd door verschillende handelaren en marktpartijen te benaderen. Hieruit komt een bandbreedte voor de verkoopprijs.
- Verkooplocatie: voor beschermingsmiddelen waarvoor een vrijstelling van verschillende belastingen geldt, worden verkocht buiten de EU. Voor Productie NL producten geldt dat deze waar mogelijk ook binnen de EU worden verkocht, echter wel buiten Nederland.
- De bestemming van de PBM wordt meegewogen. Voorkeur gaat uit naar partijen die leveren binnen de zorg. Bepaalde landen kunnen uitgesloten worden voor verkoop vanwege geopolitieke redenen.
- Goederen worden alleen verkocht zolang de minimale voorraad intact blijft.
- Op de koper wordt een Due Dilligence en een Credit Check uitgevoerd.
- Voorafgaand aan een verkoop vraagt Bureau LCH aan GMT om toestemming via een nota. Dienst domeinen en BDO (fiscale zaken) worden ingelicht.
- De uiteindelijke verkoopovereenkomst wordt ondertekend door de SG.

Voor wat betreft de laatste twee punten: we zoeken op dit moment uit welke juridische mogelijkheden er zijn om een aantal mandaten aan Bureau LCH over te dragen.

2. Doneren

Na akkoord van GMT voert Bureau LCH de donatie uit. Bijbehorende kosten (zoals transport) worden zoveel mogelijk bij de ontvangende partij gelegd. Bij donaties buiten Nederland neemt het Ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) deze kosten meestal voor haar rekening. Bij donaties wordt rekening gehouden met de regels rondom fiscaliteit, dit gebeurt in overleg met BDO. Er is tussen VWS en de Inspectie Rijksfinanciën een schenkingsgrens vastgesteld van EUR 20 mln op basis van de huidige marktprijzen.

Binnenlandse donaties

Donaties zijn al gedaan en er liggen reeds verzoeken voor verdere donaties, bijvoorbeeld vanuit gemeenten, vanuit het onderwijs en vanuit de zorg. Ook zijn er contacten met medeoverheden en bestuursorganen om PBM te doneren voor de uitvoering van publiekrechtelijke taken. Verder zijn er voorstellen voor donaties aan Voedselbanken en het Armoedefonds.

Vanuit maatschappelijk belang is er een positieve grondhouding ten opzichte van deze verzoeken en voorstellen. Daarbij kan per voorstel onderbouwd worden afgeweken van de Wet Markt en Overheid, vanuit het oogpunt van 'algemeen belang'. De inzet is er daarbij op gericht om de PBM ten goede te laten komen aan de maatschappij en de bescherming van eenieder.

Buitenlandse donaties

Eind oktober heeft u akkoord gegeven op de voorgestelde handelwijze (randvoorwaarden) voor donatie van persoonlijke beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen uit de noodvoorraad van het Bureau LCH aan derde landen (bijlage 2: nota IZ).

3. Duurzaam verwerken

Datum
8 december 2021

Kenmerk
3295595-1021712-GMT

Het duurzaam verwerken van de goederen gebeurt alleen als doneren en/of verkopen geen optie meer is. Ter voorbereiding op duurzaam verwerken zijn er wel al verkennende gesprekken gevoerd door Bureau LCH.

Ook wordt bekeken of er een mogelijkheid is voor het verlengen van de levensduur van de producten. Voor chirurgische maskers wordt hierbij gedacht aan het opnieuw statisch laden (een idee van de Mondmaskerfabriek). Dit roept echter diverse regulatoire en veiligheidsvragen op die nader onderzocht zullen worden en waarbij de kennis van het RIVM op dit gebied betrokken wordt.

Verkopen, doneren of duurzaam verwerken?

GMT maakt de afweging tussen verkoop of donatie en zal deze beslissing zo nodig voorleggen aan de bewindspersoon. Dit zal in ieder geval gebeuren als er sprake is van een politieke afweging. Tot op heden heeft zich nog nooit een situatie voorgedaan waarin deze afweging moest worden gemaakt.

De GES gaat zoals gezegd in eerste instantie uit van verkopen of doneren. Pas als dat niet over de hele breedte uitkomst biedt, kijken we naar de mogelijkheden van duurzaam verwerken. Het is nog niet voorgekomen, maar het is mogelijk dat in de toekomst een bepaalde partij goederen voor zowel verkoop als voor donatie in aanmerking kan komen. In zo'n geval zullen we goed afwegen, maar zal er sprake zijn van maatwerk. In een dergelijke situatie gaat de zorg in Nederland altijd voor. We zullen verder kijken naar de maatschappelijke impact van bijvoorbeeld een donatie en financiële afwegingen maken, onder andere: welke verkoopprijs kan er gerealiseerd worden en zijn er additionele (transport)kosten verbonden aan donaties.

Vervolg

We blijven ons inzetten om de noodvoorraad door verkoop, donatie en duurzame verwerking verantwoord af te bouwen en de beschermingsmiddelen een goede bestemming te geven.

Het is daarnaast van belang om de ijzeren voorraad in acht te blijven nemen. Op het moment dat de zorg een beroep doet op de beschermingsmiddelen uit de noodvoorraad moeten die per direct beschikbaar zijn zodat zorgmedewerkers goed beschermd hun werk kunnen blijven doen. De noodvoorraad moet daarom minimaal op het niveau van de ijzeren voorraad (zes maanden piekverbruik) blijven totdat deze is gerealiseerd. De beslissing over wanneer dat zal zijn is aan een nieuw kabinet. Bureau LCH onderzoekt op dit moment wat nodig is om de noodvoorraad op dit niveau te houden.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Naar verwachting kan deze getrapte aanpak op politieke instemming rekenen. Waar mogelijk worden inkomsten gegenereerd door verkoop al is dit een fractie van wat er begin 2020 voor is betaald toen er grote schaarste was aan PBM. Bij donaties krijgen de producten, ondanks het financiële verlies, toch nog een goede, maatschappelijke bestemming. Als we toch tot vernietigen over moeten gaan, politiek waarschijnlijk de minst wenselijk pijler, zal dat op duurzame wijze gebeuren.

Het niveau van de ijzeren voorraad wordt gewaarborgd, zodat de zorg altijd kan beschikken over voldoende beschermingsmiddelen van de juiste

Datum
8 december 2021

Kenmerk
3295595-1021712-GMT

kwaliteit.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Er is in de media veel aandacht voor LCH, onder meer wordt donderdag een uitzending van Nieuwsuur over de noodvoorraad mondkmaskers verwacht. Ook over de omvangrijke voorraden en over de onwenselijkheid van het vernietigen daarvan wordt veel bericht. DCo doet de woordvoering en berichtgeving over de goederen-exit-strategie en hoe de drie pijlers daarin plaats hebben aan de hand van een communicatieplan gebaseerd op de inhoud van deze nota. Bureau LCH zet actuele informatie over de noodvoorraad op hun website.

Diverse communicatiemiddelen worden ingezet:

1. Kamerbrief of passage in stavaza brief Covid met de plannen voor het afbouwen van de huidige noodvoorraad naar de minimale voorraad.
2. Publiceren van de voorgenomen plannen over het afbouwen van de huidige noodvoorraad LCH op website LCH: [Home | LCH](#) ([lchulpmiddelen.nl](#)).
3. Dashboard met beschikbare voorraad aanpassen op de website: [LCH | Actuele voorraden \(lchulpmiddelen.nl\)](#).
4. Q&A's opstellen over inhoudelijke zaken en issues die spelen om (media/kamer) vragen te kunnen beantwoorden.

c. Financiële en personele gevolgen

Verkopen kan leiden tot inkomsten. Doneren betekent uiteraard dat de kosten voor de inkoop van deze producten afgeschreven moeten worden. Echter leidt de opslag van deze producten ook tot kosten. Ook duurzaam verwerken brengt kosten met zich mee, al levert het minder belasting voor het milieu op dan vernietigen. Het uitgangspunt is waar mogelijk inkomsten te genereren, waar nodig zoveel mogelijk te zorgen voor duurzame vernietiging en het niveau van de ijzeren voorraad in stand te houden. Verder zullen we het verlies moeten accepteren.

Daarover is ook nauw contact met FEZ.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Met dWJZ is nauw contact als het gaat om de verkoop en donatie van PBM. De wens is om zoveel mogelijk te verkopen maar dat moet wel juridisch, fiscaal en invoerttechnisch correct gebeuren. Dat geldt ook voor te doneren PBM.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

CIBG, DCo, WJZ

f. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

g. Toezeggingen

N.v.t.

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

Datum

8 december 2021

Kenmerk

3295595-1021712-GMT

5.1.2e

5.1.2e